

Repičina lisna osa *Athalia rosae*

Značaj

Jedna od najznačajnijih štetočina uljane repice u jesenjem periodu. Za kratko vreme može prouzrokovati golobrst. O njenom značaju govori činjenica da samo dve pagusenice po biljci mogu umanjiti prinos i do 60%!

Biologija i štetnost

U našim agroekološkim uslovima repičina lisna osa ima 2-3 generacije godišnje. Prva generacija (prezimljuća) leti u proleće i hrani se korovskim biljkama ili gajenom slačicom, druga generacija hrani se mladim biljkama uljane repice koje poniknu iz opalog semena nakon žetve uljane repice, dok **treća generacija** **pričinjava štete ozimnoj uljanoj repici.**

Ženka repičine lisne ose polaže jaja u "džepić" koji na rubu lista napravi legalicom tako da se epidermis lista podigne. Nakon piljenja, pagusenice se ishranjuju izgrizajući listove prvo između nerava, a zatim ga skeletiraju tako da ostane samo glavni nerv.

Do najvećih šteta dolazi kada u periodu nicanja i početnim fazama razvoja uljane repice nastupi suvo i toplo vreme. O njihovoj štetnosti govori činjenica da za 24h jedna starija pagusenica pojede dvostruku težinu hrane od težine svog tela!

Monitoring

U okviru PIS-a monitoring repičine lisne ose se vrši putem vizuelnih pregleda useva. Utvrđuje se pojava i prisustnost odraslih jedinki, polaganje jaja, i broj pagusenica po biljci ili m² detaljnim pregledom 100 biljaka na svakoj parceli.

Mere zaštite

Hemijske mere zaštite uljane repice od repičine lisne ose

- Suzbijanje repičine lisne ose se vrši suzbijanjem pagusenica insekticidima, po postizanju praga štetnosti: **jedna mlada pagusenica po biljci ili 0,5 starijih pagusenica po biljci, odnosno 50 pagusenica po m²**. U našoj zemlji, registrovani insekticidi za suzbijanje repičine lisne ose su sledeći:

Preparat	Aktivna materija	Doza
Decis 2,5 EC, Konfuzija, Polux	deltametrin	0,2-0,3 l/ha
Grom	lambda-cihalotrin	0,2-0,25 l/ha

Nehemijske mere zaštite uljane repice od repičine lisne ose

- Plodored: preporučuje se setva uljane repice na isto polje nakon 4 godine.
- Suzbijanje korova kojima se ova štetočina hrani (iz porodice krstašica) i samonikle uljane repice.
- Kvalitetna priprema zemljišta, blagovremena setva i adekvatno đubrenje, koji doprinose da usev brzo prolazi kritične faze razvoja i brzo regeneriše oštećenu lisnu masu.

Reference

Kolektiv autora (red. P. Vukasović, 1967): Štetočine u biljnoj proizvodnji (II Specijalni deo). Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd.

Štrbac, P., Kereši, T., Sekulić, R. (2007): Zaštita uljane repice od repičine lisne ose (*Athalia colibri*). Biljni lekar, vol. 35, br. 4.

Kereši, T, Sekulić, R., Konjević, A. (2018): Posebna entomologija 1 (Deo-insekti u ratarstvu). Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad.

Čamprag, D. (2000): Integralna zaštita ratarskih kultura od štetočina. Design studio Stanišić, Bačka Palanka; Poljoprivredni fakultet, Novi Sad; Institut za zaštitu bilja i životne sredine "Dr Pavle Vukasović".

Čamprag, D., Sekulić, R., Kereši, T. (2007): Štetna fauna na poljima pod uljanom repicom i integralne mere zaštite. Biljni lekar, vol.35, br. 4.

Maceljki, M. (1983): Štetočine i paraziti uljane repice, 301-311. U: Kolektiv autora: Priručnik izveštajne i prognozne službe zaštite poljoprivrednih kultura. Savez društava za zaštitu bilja Jugoslavije, Beograd.